

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaite
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutyte
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

ONKOLOGINĖMIS LIGOMIS SERGANČIŲ PACIENTŲ PSICHINĖS SVEIKATOS SUNKUMAI

Darbo autoriai. Milda SAUNORIŪTĖ, II kursas; Atėnė STAKAITYTĖ, II kursas.

Darbo vadovas. Doc. dr. Marija JAKUBAUSKIENĖ, VU MF Sveikatos mokslų institutas, Visuomenės sveikatos katedra.

Darbo tikslas. Išnagrinėti ir apibendrinti mokslinės literatūros šaltiniuose pateikiamus onkologine liga sergančių pacientų psichinės sveikatos sunkumus (nerimą, depresiją) ir juos lemiančius veiksnius.

Darbo metodika. Literatūros apžvalgai straipsnių paieška atlikta „Google Scholar“, „PubMed“ bazėse. Mokslinių straipsnių paieškai buvo naudoti raktažodžiai: „cancer“, „anxiety“, „depression“, „mental distress“, ir kt. Straipsniai, įtraukti į literatūros apžvalgą, buvo susiję su onkologine liga (nepriklausomai nuo jos tipo ar stadijos) bei psichinės sveikatos sunkumais, jų vertinimu (pvz., stresas, nerimas, stresas, gyvenimo kokybė). Pasirinkti straipsniai buvo publikuoti per paskutiniuosius 10 metų (išskyrus 3 straipsnius, kurie turėjo vertingą informaciją, papildžiusią naujesnius mokslinius straipsnius).

Rezultatai. Atlikus „Google Scholar“, „PubMed“ duomenų bazėse rastų ir pasirinktų literatūros šaltinių analizę, galima daryti išvadą, kad nemaža dalis onkologinėmis ligomis sergančių pacientų susiduria su depresija ir nerimu. Tikslus šių sunkumų paplitimas nėra žinomas, nes moksliniuose tyrimuose skiriasi diagnostiniai instrumentai ir kriterijai, tačiau galima teigti, kad šie psichologiniai sunkumai daro neigiamą įtaką onkologinių ligų pacientų gydymo procesui ir kasdieniam gyvenimui. Literatūros apžvalga atlikta remiantis Granek et al. (2019) pasiūlyta veiksniais, lemiančiais onkologine liga sergančių pacientų psichinės sveikatos sunkumus, klasifikacija: su onkologine liga susiję, socialiniai ir egzistenciniai veiksniai. Nagrinėti tyrimai patvirtino, kad ši klasifikacija tinkama naudoti grupuojant pacientų išreikštas psichologinių sunkumų priežastis, ne tik gydytojų pastebėtas.

Išvados. Kokybiškesniam depresijos ir nerimo paplitimo tarp vėžiu sergančių pacientų vertinimui reikalinga suvienodinti depresijos ir nerimo nustatymo priemonės ir parametrus. Literatūros apžvalgoje aptartų veiksnių žinojimas gali padėti gydytojui bei kitiems sveikatos priežiūros specialistams geriau įvertinti su onkologine liga kovojančio paciento psichinę sveikatą. Vėžiu sergančių pacientų psichoedukacija taip pat padėtų pacientams geriau suprasti save, ir tokiu būdu greičiau bei lengviau surasti kilusių psichologinių sunkumų įveikos bei minėtų veiksnių įtakos psichinei sveikatai sumažinimo būdus. Intervencijos turėtų būti personalizuotos ir sukurtos po nuodugnaus psichosocialinio stebėjimo.

Raktažodžiai. onkologinė liga; pacientai; depresija; nerimas; psichinės sveikatos sunkumai.